

Секція: **Економіка, менеджмент та фінанси**

УДК 331.56

Архипова А. – ст. гр. ГОЕ-16

Криворізький державний педагогічний університет

РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Науковий керівник: Братченко Л.Є. – старший викладач соціології та економіки

Arkhipova A.

Kryvyi Rih State Pedagogical University

THE LEVEL OF UNEMPLOYMENT IN UKRAINE

Ключові слова: безробіття, рівень безробіття, причини безробіття

Key words: unemployment, unemployment rate, causes of unemployment

Останнім часом ситуація з рівнем безробіття в Україні є дуже складною і причин цього досить багато. У тезах пропонується розглянути основні причини безробіття, зміну рівня безробіття за останні 5 років та дослідити реальну картину зайнятості населення.

Безробітними, відповідно до Закону України "Про зайнятість населення", визнаються працездатні громадяни працездатного віку, які через відсутність роботи не мають заробітку або інших передбачених законодавством доходів і зареєстровані у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, та готові приступити до підходящої роботи, а також інваліди, які не досягли пенсійного віку, які не працюють та зареєстровані як такі, що шукають роботу.

Рівень безробіття розраховується як відношення чисельності безробітних, які зареєстровані в державній службі зайнятості, до працездатного населення працездатного віку.

Головною причиною зростання рівня безробіття в Україні стало падіння економіки та відповідне зниження фінансових результатів діяльності підприємств. Частина підприємств збанкрутіла, а деякі, щоб запобігти витратам, почали знижувати рівень своїх витрат та оптимізувати штат працівників.

За даними Мінфіну на 2014 рік безробіття в Україні становило 9,7%, у 2015 році відсоток знизився до 9,5% і загальна кількість безробітних становила 1654 тис. осіб. У 2016-2017 році динаміка безробіття зросла до 9,9%. На 2017 рік кількість безробітних становила 1697,3 тис. осіб.

За даними державної служби зайнятості, кількість зареєстрованих безробітних на кінець лютого 2018 року становила 383,7 тис. осіб, з них допомогу з безробіття отримували 82,5%. Більше половини (52,3%) від загальної кількості безробітних становили жінки.

У прогнозі економічного і соціального розвитку України на 2019-2021 роки, опублікованому на сайті МЕРТ, повідомляється, що протягом 2019-2021 років рівень безробіття серед населення у віці 15-70 років зменшиться з 8,9% у 2019 році до 8,3% у 2021 році, що становить в середньому за період 8,6%.

За професійними групами найбільша кількість вакансій на кінець лютого 2018 р. спостерігалася серед кваліфікованих робітників з інструментом (23,1% від загальної

кількості заявлених вакансій) і робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (21,3%), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,7%) і технічних службовців (3,8%).

Безробіття має негативні соціально-економічні наслідки як для держави, так і для населення. Держава втрачає доходи у вигляді податків, при цьому збільшуючи свої видатки за рахунок виплат по безробіттю. А відповідно до закону Оукена, якщо рівень безробіття зростає більше ніж на 1 % від природного рівня, країна втрачає близько 2-3 % ВВП.

Що стосується населення, то виплати по безробіттю незначні і прожити на них досить складно.

Ще одним негативним наслідком зростання рівня безробіття є підвищення й без того значного навантаження на працюючих осіб. І збільшується воно на фоні демографічної кризи в Україні. Тобто зростають суми соціальних внесків, за рахунок яких формується бюджет Пенсійного фонду.

В регіонах існує значна диспропорція зайнятості населення. Причина - різний рівень розвитку і економічної активності областей, а також політична нестабільність в деяких з них.

Наступною причиною безробіття є вибір професії, яка вже неактуальна для ринку праці. Як результат, в Україні існує надлишок спеціалістів одних професій та дефіцит інших.

Сьогодні спостереження говорять про те, що частина працездатного населення, яка не знайшла своєї зайнятості в Україні виїхала шукати кращої долі за кордон. Про це свідчить те, що кількість вакансій на біржі праці збільшилася. Вікові межі робітничих мігрантів у більшій мірі 19- 40 років. Люди старшого віку віддають перевагу роботі на території своєї держави. До основних причин такого рішення можна віднести небажання покинути свою домівку та рідних, значна прив'язаність до свого місця проживання та звичка до хоч якоїсь стабільності. Молоді ж люди віддають перевагу іншим країнам, переважно Польщі, Чехії та Німеччині.

Отже, статистичні показники щодо зниження рівня безробіття в Україні не показують реальної картини, а вона, на жаль, досить сумна. Потреба у кваліфікованих кадрах зростає у всіх галузях, а кількість людей, які готові працювати у межах нашої країни щодня зменшується.

Підсумовуючи усе вище сказане треба зазначити, що безробіття - це проблема, яку державі потрібно вирішувати, починаючи від адекватного розподілу державного замовлення при підготовці спеціалістів у навчальних закладах і закінчуючи проведенням масштабних економічних реформ та залученням інвестицій у розвиток підприємництва, а відтак і нові робочі місця.

Використані джерела:

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B5%D0%B7%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82%D1%82%D1%8F>
2. <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2018>
3. <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2436543-majze-kozen-desatij-pracezdatnij-ukrainec-bezrobitnij.html>
4. <http://bakertilly.ua/news/id38625>
5. https://minjust.gov.ua/m/str_36100
6. <https://www.rbc.ua/ukr/news/lvovskom-aeroportu-otmenili-reysy-1545815608.html>